

Upodobnienie fonetyczne

Autor: Halina Karaś

Upodobnienie fonetyczne, inaczej asymilacja, polega na częściowym lub pełnym dostosowaniu artykulacji danej głoski do wymowy głosek sąsiednich. Upodobnienie może zachodzić w grupach spółgłoskowych wewnątrz jednego wyrazu lub na granicy dwu sąsiednich wyrazów (zob. Fonetyka międzywyrazowa). W gwarach oprócz upodobnień w grupach spółgłoskowych takich jak w języku ogólnym (np. upodobnień pod względem dźwięczności: proźba, bapka, miejsca artykulacji: śsiadły = zsiadły, stopnia zbliżenia narządów mowy: szejset = sześćset) zachodzą odmienne upodobnienia pod względem miejsca artykulacji, np. pośli, nareście = poszli, nareszcie, czy całkowita asymilacja grup trz , drz prowadząca do identyfikacji z cz, dż (zob. Podstawy dialektologii / I. Czym zajmuje się dialektologia?/ 1.4. Dialektyzma a regionalizmy, Regionalizmy krakowskie, Grupy spółgłoskowe trz, drz, strz, zdrz). Rzadkie są upodobnienia na odległość, np. regularne, rekramowała, korowrotek, lelita, leleń = regularne, reklamowała, kołowrotek, jelita, jeleń. Upodobnienie jest to proces przeciwny do rozpodobnienia (dysymilacji). Por. Siakanie.